

ŽUPNIJSKI LIST

župnij Kamnica in Sv. Križ nad Mariborom

PRVA ADVENTNA NEDELJA , 3. december 2023

NEDELJA KARITAS

MAŠNI NAMENI		
Nedelja, 3. 12. Prva adventna nedelja NEDELJA KARITAS	9.00	+ Leopoldina Damjan in sorodniki
	11.00 KRIŽ	+ Alojzija Gartner
Ponedeljek, 4. 12. Barbara, mučenka	17.30 KRIŽ	za žive in pokojne člane Kolping Slovenija
Torek, 5. 12. Sava, opat	17.30	+ Srečko Esih
Sreda, 6. 12. Miklavž, škof	---	za farane in dobrotnike obeh župnij (maša v odsotnosti)
Četrtek, 7. 12. Ambrož, škof	---	---
	17.30	za pokojne čebelarje ČD Kamnica – Bresternica, v zahvalo in prošnjo za uspešno naslednje leto
Petek, 8. 12. Brezmadežno spočetje Device Marije	17.30	+ Stjepan Čičić
Sobota, 9. 12. Valerija, mučenka	17.30	+ Vostner, Gostenčnik in Smerdel
Nedelja, 10. 12. Druga adventna nedelja Loretska Mati Božja	9.00	+ Frančiška Ravnjak
	11.00 KRIŽ	+ Antonija Hauptman

»Ti, Gospod, si naš Oče, naš odkupitelj iz davnine ti je ime.

Zakaj si dopustil, da smo zašli s tvojih poti,
zakaj si nam zakrknil srce, da se te ne bojimo.

In zdaj, Gospod, ti si naš Oče! Mi smo glina, ti si naš upodabljavec,
vsi smo delo tvojih rok.«

(Iz 63, 16-17; 64,7)

ADVENTNI ČAS - PRVA ADVENTNA NEDELJA - NEDELJA KARITAS

Dobrodošli v adventnem času.

V zadnjih letih rečejo nekateri temu času »veseli december«. Če bo v njem res poudarek na pristnem veselju, potem bo to pravi advent. Ne bi pa želel, da bi v božični praznik vstopili pred božičem, utrujeni od

nakupovanja, hitenja od trgovine do trgovine, od raznih »čag«, vesele »božične« glasbe ... Adventni čas naj bo najprej priložnost za krepitev prijateljstva z Bogom. Če hočemo, da bo med nami zares lepo, potem je potrebno za to tudi nekaj narediti.

Želim, da bi dali poudarek družini, da bi se znali umiriti, sestli skupaj k mizi za kosilo ali večerjo in preprosto drug drugega poslušati in slišati, da bi zmogli tudi skupaj moliti. Povejmo si kaj, zaupajmo si. Seveda je potrebno utišati naše domače »sovražnike« pogovora: telefon, internet, televizijo, radio, računalnik in podobne elektronske naprave.

Pred nami je Miklavž, ki ga obhajamo 6. decembra. To je predvsem praznik, ko dobroti obišče naše domove. Bodimo drug drugemu »miklavži«. Obdarimo se. Ne gre za velika darila, gre pa zato, da bi jih drug drugemu podarili z veliko mero ljubezni.

Temu sledi praznik Marijinega brezmadežnega spočetja – 8. december. Lepa priložnost, da preverimo, ali so naši medsebojni odnosi zares brez madeža, čisti, iskreni, ljubeči. Marija pa nas s svojo predanostjo Bogu vabi, da bi tudi mi še posebej v tem času rekli: »Zgodi se mi po tvoji besedi.« Vse naj bi delali in govorili tako, da bo to Bogu všeč.

Mašam v adventnem času rečemo zornice ali tudi svitanice. Te so bile običajno zjutraj, ko se svita. Današnji čas pa nas je nekoliko zavedel, da jih imamo bolj zvečer. Verjetno zato, da bi se bolj približali ljudem in bi lažje prišli k maši. Zato vas iskreno vabim: prihajajte v adventnem času k delavniškim mašam – k zornicam. Boste videli, zaradi njih bo božični praznik letos drugačen, bolj v prijateljstvu z Bogom.

Našo cerkev, naš kraj in vaše domove bodo krasili adventni venci. Naj ne bodo samo okras, ampak povabilo k molitvi, povabilo k dobrim delom, k delom ljubezni do bližnjega. Vsak pri sebi naj se odloči in vse naredi, da bo v tem času bolj pozoren do svojih bližnjih: do žene, moža, otrok, staršev, starih staršev, do ubogih, do učiteljev, katehetov, sosedov ... Ta čas je lepa priložnost, da uredimo medsebojne odnose, da mi naredimo prvi korak na poti sprave. Ne iščimo pri drugih napak, ampak iščimo dobro. Pri sebi pa le najdemo kakšno napako, da se znebimo prepričanja, da smo popolni. Želim vam blagoslovljen adventni čas in se vidimo pri zornicah.

ADVENTNO ROMANJE MARIJINE PODOBE

Z današnjo nedeljo se začne romanje Marijine podobe po župnijah Kamnica in Sv. Križ. Lani ste napisali tako lepe vtise molitve ob Marijini podobi. Letošnja molitev bo namenjena našim družinam. Zato vas vabim in prosim, da bi to molitveno spodbudo radi sprejeli. O terminu obiska Marijine podobe pri vas doma se pogovorimo v zakristiji ali po telefonu.

MISIJONAR PEDRO OPEKA V MARIBORU

Danes popoldan bo ob 15.00 v mariborski stolnici srečanje s karizmatičnim misijonarjem Pedrom Opeko iz Madagaskarja. Lepo vabljeni!

NABIRKA v nedeljo, 26. 11. 2023:

Kamnica: 200,67 €, Sv. Križ: 93,30 €

Hvala za vaše darove.

NAŠI RAJNI

V petek smo se na kamniškem pokopališču poslovili od pokojne Majde Kovač, Cesta v Rošpoh 41, Kamnica. Molimo za njeno večno življenje.

Župnijski list je namenjen interni rabi v Župnijah Kamnica in Sv. Križ nad Mariborom.

Odgovarja: Bernard Geršak, župnik (tel.: 031 772 790)

TRR Župnije Kamnica: SI56 0222 8025 8128 109

TRR Župnije Sv. Križ nad Mariborom: SI56 0451 5000 3294 919

PODLISTEK O KAMNIŠKI ŽUPNIJI

930 let prve pisne omembe Kamnice

50. obletnica smrti župnika Vinka Munde

Iz Mundovega »Krajopisa« – ODLOMKI IZ ZAPISOV O KAMNIŠKI CERKVI

Župnik Vinko Munda se je zelo skrbno lotil zbiranja in preučevanja gradiva o Kamnici in kamniški župniji. V svoj »Krajopis« je vključil številne razprave strokovnjakov s področja zgodovine, jezikoslovja in umetnosti, ki so pisali o Kamnici, seveda pa ne manjka Mundovih avtorskih zapisov, mnenj in pogledov na Kamnico in življenje župnije v tistem času. V tretjem poglavju Munda podrobno opisuje zgodovino cerkve in njeno notranjost ter vanj vključi tudi marsikatero zanimivost. V tokratnem podlistku tako objavljamo odlomke iz zapisov o kamniški cerkvi, zgodovinsko in umetniško vrednost cerkve pa smo že predstavili v prejšnjih podlistkih.

KIP MARIJE ZELL

Kip je lesen in visok 53 cm. /.../ Kipec je nepoškodovan in polihromacija ohranjena, zlasti, ker je odet s širokim lesenim plaščem, ki ima vrezani odprtini za obe glavi. Preko plašča pa je danes po ljudski šegi vezeno oblačilo; tudi kroni na obeh glavah sta poznejši dodatek. /.../ Na hrbtni strani kipa je vtisnjen pečat z besedilom: *Sigillum Cellae Marianae Styriae*, s čimer nam je izvor kipca jasno podan. Ne glede na to pa moremo plastiko brez težave uvrstiti med slične kipe, ki z neznatnimi razlikami v obdelavi in izrazu vodijo k njihovem prototipu – gotskemu kipu iz Marije Zell na Štajerskem, nastalem konec 13. ali v začetku 14. stoletja. Kopije tega originala, ki je slovel daleč naokoli, so se v poznejših dobah pogosto izdelovale in tudi v naših krajih jih moremo naštetih nekaj. /.../ Viri poročajo, da je prinesel kip Marije Celjske v Kamnico benediktinec samostana v St. Lambrehtu pater Tobias Januelli leta 1759 ter da je bil kip na angelsko nedeljo ustoličen v tedanjem glavnem oltarju. V Kamnico se tedaj razvije živahna božja pot, kar je dobro razvidno iz števila podeljenih obhajil. Po dobrih sto letih pa prične romanje upadati in tudi naziv »Malo Marijino Celje« se opusti.

O ZAKRISTIJI

Prvotna zakristija, ki je še danes ohranjena, se je nahajala vzadi za glavnim oltarjem, dokler ni leta 1693 župnik Mihael Peklar med novo kapelo Rešnjega telesa in prezbiterijem zgradil tudi novo zakristijo, ki je najbrž obsegala le današnjo cerkveno vežo – prostor med sedanjo zakristijo in prezbiterijem – dokler je ni župnik Jakob Kokl leta 1765 razširil in dal v njo postaviti spovednico. Šele praktični župnik Franc Schwarz je leta 1884 dotedanjo veliko zakristijo z vmesnim zidom razdelil na dva dela /.../. Že omenjena spovednica iz Koklovih časov, ki je nekdaj služila za spoved glušcev, stoji še sicer vedno na svojem mestu v zidu, vendar pride sedaj le redko do uporabe.

PODLISTEK O KAMNIŠKI ŽUPNIJI

930 let prve pisne omembe Kamnice

50. obletnica smrti župnika Vinka Munde

MUNDOV PRISPEVEK K VZDRŽEVANJU CERKVE

Kakor je hiša navadno točna slika gospodarja, dobrega ali slabega, tako je cerkev odraz župnika, gorečega in podjetnega ali mlačnega in nespretnega. Današnja kamniška cerkev daje pač svojemu župniku slabo spričevalo, vsa odrapana že davno vpije po beljenju in temeljitem prekritju streh, toda »dnarja ni« in župniku manjka potrebne energije. Najboljša svoja leta je potratil v pregnanstvu in zaporih, ko se je vrnil, so bila moška leta že davno mimo in napačila je siva starost, katere najljubše geslo se glasi: »To naj le še počaka! Za mene bo že še dobro!« V malo opravičilo naj navedem, da sem se prva leta tudi jaz energično lotil dela in v dveh, treh letih dal prenoviti v farni cerkvi vse oltarje (razen belega, ki ga je že renoviral moj prednik g. Božiček), prižnico in oratorij, oskrbel dve novi zaprti spovednici, božji grob, jaslice, leseni zimski pod, dal prebarvati oba stolpa (farnega celo dvakrat), popraviti staro uro, ki je potem dolga leta kazala Kamničanom vesele in žalostne čase, dokler se organist ni naveličal navijati jo, položiti novi tlak v cerkveni veži, potem pa še v cerkvi, popolnoma preuredil kapelo presv. Rešnjega telesa in postavil vanjo nove klopi, ki naj bi služile kot vzorec za nove hrastove klopi po celi cerkvi, ki so bile leta 1941 že naročene in bi danes krasile cerkveno notranjščino, da ni prišel Hitler ...

O KAMNIŠKIH ZVONOVIH

Zvonovi, štirje, /.../ skupaj 3180 kg težki, so postali žrtev prve svetovne vojne v letih 1916 in 1917. Ostal je tedaj samo en 160 kg težek zvon. Druga svetovna vojna je poleg 4. avgusta 1924 blagosloavljenih novih 720 kg, 415 kg in 290 kg težkih, ki so stali skupaj 88.093 Din, vzela 23. junija 1943 tudi najmanjši 160 kg težki stari zvon, skupaj 1867 kg. /.../ Avstrija je za odzete zvonove dala obligacije vojnih posojil, ki so bile po vojni brez vrednosti, Hitler pa – nič. /.../ Zadnji hip se je potem posrečilo dobiti nazaj vsaj najmanjši zvon bresterniške kapele, ki je potem več kot devet let služil v Kamnici za »ta veliki zvon«, dokler ni na Martinovo nedeljo 16. novembra 1952 bil blagoslovljen novi bronasti 150 kg težki zvon brez vsakega napisa, razen datuma vlitja 11. 11. 1951. Zvon /.../ je stal 79.150 Din, le malo manj kot leta 1924 trije 1425 kg težki zvonovi. Zanimivo je primerjati teže kamniških farnih zvonov: pred prvo svetovno vojno 3340 kg, pred drugo svetovno vojno 1867 kg, po drugi svetovni vojni pa – 150 kg. Ali ni to nehote tudi merilo verske zavesti in vneme v teh treh dobah v Kamnici?